

razvojni
center
novo mesto, d.o.o.

»Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje«

LOKALNA AKCIJSKA SKUPINA DOLENJSKA IN BELA KRAJINA

zanjo

Razvojni center Novo mesto d.o.o.
Ljubljanska cesta 26

8000 Novo mesto
Tel: 07 33 72 980
Fax: 07 33 72 981
www.rc-nm.si

**NAVODILA PRIJAVITELJEM IZ
OBMOČJA DOLENJSKE IN BELE KRAJINE
ZA IZDELAVO IN IZVAJANJE PROJEKTOV
SOFINANCIRANIH IZ SREDSTEV
LAS DOLENJSKA IN BELA KRAJINA ZA LETO 2011**

Novo mesto, junij 2010

1 PREDSTAVITEV PRISTOP LEADER IN ZNAČILNOSTI PROJEKTOV SOFINANCIRANIH IZ SREDSTEV LEADER	1-4
1.1 Predstavitev pristopa LEADER.....	1-4
1.2 Značilnosti projektov sofinanciranih iz sredstev LEADER	1-5
2 PREDMET JAVNEGA POZIVA, UPRAVIČENO OBMOČJE, UPRAVIČENI PRJAVITELJI IN UPRAVIČENI STROŠKI	2-7
2.1 Predmet javnega poziva	2-7
2.2 Upravičeno območje na katerem se izvajajo projekti LAS	2-10
2.3 Upravičeni prijavitelji in partnerji v projektih LAS.....	2-11
2.4 Prijavitelji in partnerji, ki niso upravičeni do sodelovanja v javnem povabilu.....	2-11
2.5 Partnerska načela sodelovanja pri pripravi in izvedbi predlaganih projektov	2-12
2.6 Upravičeni stroški projektov	2-12
2.7 Upravičeni stroški po kategorijah.....	2-13
2.8 Neupravičeni stroški.....	2-16
2.9 Višina sofinanciranja posameznih upravičenih stroškov	2-17
2.10 Profitni projekti in državne pomoči	2-21
2.11 Prihodki projekta	2-21
3 SREDSTVA JAVNEGA POZIVA IN ČAS ZVAJANJA PROJEKTOV ...	2-21
3.1 Predvidena sredstva za sofinanciranje projektov v letu 2009.....	2-21
3.2 Čas izvajanja projektov ter obdobje upravičenosti do sofinanciranja..	2-21
4 ODDAJA VLOGE IN IZBOR PROJEKTOV	2-22
4.1 Razpisna dokumentacija	2-22
4.2 Dodatne informacije o javnem pozivu, pripravi projektov in odgovori na vprašanja	2-22
4.3 Vsebina vloge	2-23
4.4 Priporočila pri pripravi vloge	2-23
4.5 Navodila za izpolnjevanje idejnega predloga projekta za LAS Dolenjska in Bela krajina.....	2-23
4.6 Predložitev vloge	2-28
4.7 Izbira projektov (dvofazni postopek izbora) in prijava na II. fazo izbora	2-29
4.8 Merila za ocenjevanje vlog.....	2-30
4.9 Sklepanje pogodb	2-33
4.10 Javna objava rezultatov javnih pozivov	2-34
5 NAVODILA ZA IZVAJANJE PROJEKTOV	2-34
5.1 Ključne odgovornosti vodilnega partnerja in projektnih partnerjev ...	2-34
5.2 Finančno upravljanje projekta	2-34
5.3 Poročanje, spremljanje in kontrola upravičenosti stroškov	2-35
5.4 Promocija sofinancerjev, projekta in njegovih rezultatov	2-36
5.5 Sprememba projekta	2-36
5.6 Zaključek projekta in obveznosti po zaključku projekta.....	2-36

Pri pripravi in nadaljnji izvedbi projektov odobrenih iz programa LEADER je potrebno nujno upoštevati:

1. Navodila za izdelavo letnega izvedbenega načrta, MKGP, september 2008
http://www.mkgp.gov.si/si/program_razvoja_podezelja_2007_2013/vsebina_programa_razvoja_podezelja/os_4_leader/
2. Navodila za izdelavo zahtevkov za izplačilo sredstev iz ukrepov LEADER, MKGP, oktober 2008
http://www.mkgp.gov.si/fileadmin/mkgp.gov.si/pageuploads/saSSo/PRP_2007-2013/2008_ukrepi_PRP/PRP_julij08/LEADER/Navodila_za_vlaganje_zahtevkov.pdf
3. Priročnik za obveščanje javnosti in označevanje projektov v okviru Programa razvoja podeželja, MKGP, maj 2008
http://www.mkgp.gov.si/fileadmin/mkgp.gov.si/pageuploads/saSSo/PRP_2007-2013/2008_ukrepi_PRP/prirocnik_za_obvescanje.pdf
4. Lokalno razvojno strategijo Dolenjska in Bela krajina, LAS Dolenjska in Bela krajina, april 2008
<http://www.rc-nm.si/userfiles//LRP%20DBK-230408.doc>
5. Program razvoja podeželja Republike Slovenije
http://www.mkgp.gov.si/si/program_razvoja_podezelja_2007_2013/vsebina_programa_razvoja_podezelja/program_razvoja_podezelja_prp_2007_2013rural_development_programme_rdp_2007-2013/

1 PREDSTAVITEV PRISTOP LEADER IN ZNAČILNOSTI PROJEKTOV SOFINANCIRANIH IZ SREDSTEV LEADER

1.1 *Predstavitev pristopa LEADER*

a) Kaj je pristop LEADER?

Pristop Leader je pobuda Evropske skupnosti za pomoč podeželskim skupnostim za boljšo kakovost življenja in večjo gospodarsko blaginjo na lokalnem območju; program sofinancira EKSRP (Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja) na osnovi sprejetega Programa razvoja podeželja RS 2007 – 2013, osi 4.

Pristop Leader temelji na štirih poglavitnih temah:

1. čim boljše izkoriščanje naravnih in kulturnih virov, vključno z večanjem vrednosti znamenitosti območja Natura 2000,
2. izboljšanje kakovosti življenja na podeželju,
3. dodajanje vrednosti lokalnim proizvodom, zlasti s spodbujanjem dostopa manjših proizvodnih enot do trga prek skupnih ukrepov,
4. uporaba znanja in izkušenj ter novih tehnologij za večjo konkurenčnost proizvodov in storitev na podeželju.

b) Kaj je Lokalna akcijska skupina (LAS)?

Lokalna akcijska skupina je organ javnih in zasebnih udeležencev, združenih v partnerstvo, ki določa skupno strategijo in lokalni akcijski načrt za razvoj območja programa Leader.

c) Pogoj za črpanje sredstev iz pristopa LEADER v obdobju 2007 – 2013

Pogoj za črpanje sredstev iz pristopa LEADER je pridobitev statusa delujoče lokalne akcijske skupine.

Ministrstvo za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano je Razvojni center Novo mesto d.o.o. z odločbo št. 33151-12/2008/4, obvestilo, da se Lokalni akcijski skupini LAS Dolenjska in Bela krajina, ki jo zastopa Razvojni center Novo mesto, Ljubljanska cesta 26, 8000 Novo mesto, na podlagi odobrene vloge na javni razpis, z dne 28.04.2008 dodeli status delujoče LAS za obdobje 2007 - 2013.

d) Osebna izkaznica Lokalne akcijske skupine Dolenjska in Bela krajina

Območje:	Dolenjska in Bela krajina
Število vključenih občin:	14 občin
Število prebivalcev:	83.362
Površina:	1.659,3 km ²
Število članov lokalne akcijske skupine:	49

1.2 Značilnosti projektov sofinanciranih iz sredstev LEADER

INOVATIVNOST

- projekti morajo vključevati nekaj novega, česar še nihče v regiji ni poskusil in kar se lahko uveljavi tudi v drugih regijah in/ali na drugih področjih delovanja programa Leader. Leader mora biti »laboratorij novih zamisli«.

OBMOČNI PRISTOP

- Ta pristop opredeljuje razvojno politiko na podlagi posebnih razmer na posameznem območju ter njegovih prednosti in pomanjkljivosti.
- Izkorišča prednosti regije: kmetijstvo, turizem in rekreacijske dejavnosti.
- Upošteva za območje značilne prednosti in pomanjkljivosti ter tudi priložnosti, ki se pojavljajo v družbeno-gospodarskem okolju in podjetjih v regiji.

OBLIKOVANJE PROJEKTOV OD SPODAJ NAVZGOR

- Na ravni projekta je pomembno, da dajo pobudo zanj lokalni udeleženci, pri čemer se morajo posvetovati z javnostjo, ki se ukvarja s to dejavnostjo.

PARTNERSKI PRISTOP

- Povezave v omrežja. Člani omrežja so posamezniki, kmetje, podjetniki, turistični delavci. Omrežje udeležencem omogoča: sodelovanje, razvoj poslovanja in medsebojnih stikov ter izmenjavo izkušenj in dela, kar pomaga pri podpori posameznih udeležencev in povečuje prepoznavnost regije.

CELOSTNI PRISTOP

- Ukrepi in projekti, ki jih zajema lokalni akcijski načrt, se povezujejo in usklajujejo celovito. Predstavlja povezavo med različnimi gospodarskimi, družbenimi, kulturnimi, okoljskimi udeleženci in sektorji, ki so vključeni v območje.

POVEZOVANJE V MREŽO IN SODELOVANJE MED OBMOČJI

- S spodbujanjem izmenjave mnenj in razširjanjem informacij o politiki razvoja podeželja ter razširjanjem in prenosom dobrih praks ter inovativnih strategij in ukrepov si omrežje programa Leader prizadeva omejiti izoliranost lokalnih akcijskih skupin ter ustvariti vir informacij in analizo ukrepov.
- Sodelovanje med območji je lahko nadnacionalno, vendar se lahko izvaja tudi med območji znotraj ene države članice.

TRAJNOST PROJEKTA

- Projekt mora zagotavljati trajnost izvajanja tudi po preteku financiranja iz sredstev EU in lokalnih virov.

2 PREDMET JAVNEGA POZIVA, UPRAVIČENO OBMOČJE, UPRAVIČENI PRJAVITELJI IN UPRAVIČENI STROŠKI

2.1 Predmet javnega poziva

Predmet finančne podpore bodo projekti, ki lahko s svojo realizacijo prispevajo k uresničitvi zastavljenih ciljev v Lokalni razvojni strategiji Dolenjske in Bele krajine.

Vizija območja LAS Dolenjska in Bela krajina

Vizija razvoja območja LAS temelji na trajnostnem razvoju, razvoju možnosti za ohranjanje oz. pridobivanje novih kvalitetnejših delovnih mest na podeželju s poudarkom na varovanju okolja in skladnem prostorskem urejanju.

Strateški cilji zastavljeni v Lokalni razvojni strategiji Dolenjske in Bele krajine

Strateški cilji	Vsebina cilja
CILJ 1	Ohranjanje in ustvarjanje novih delovnih mest ter izboljšava obstoječih delovnih mest.
CILJ 2	Povečanje vključevanja prebivalcev LAS v vseživljenjske oblike izobraževanja.
CILJ 3	Razvoj in popestritev turistične ponudbe in infrastrukture.
CILJ 4	Izboljšanje kvalitete življenja na podeželju.
CILJ 5	Ohranjanje okolja s poudarkom na ohranjanju naravne in kulturne dediščine.

Prioritete in ukrepi za doseg zastavljenih strateških ciljev v Lokalni razvojni strategiji Dolenjske in Bele krajine

Prioritete in ukrepi za doseg ciljev		
Ključne prioritete		Ukrepi za realizacijo prioritet in doseg ciljev
1.	Podjetništvo	a) Vseživljenjsko učenje in pridobitev funkcionalnih znanj za osebni razvoj prebivalstva ter razvoj človeških virov.
		b) Vzpostavitev institucionalnega okolja in infrastrukture ter razvoj programov za podporo podjetništva.
		c) Tradicija in domača obrt.
2.	Sonaravno kmetovanje ter dopolnilne in dodatne dejavnosti na kmetijah.	a) Razvoj dopolnilnih in dodatnih dejavnosti na kmetijah.
		b) Povečanje obsega pridelave in tržne organiziranosti ter certifikacije kmetijskih pridelkov in živil v okviru shem kakovosti.
		c) Krepitev in razvoj obnovljivih virov energije (sonce, les, geotermalna energija, ..).
		d) Vseživljenjsko izobraževanje s poudarkom na raznovrstnih

		funkcionalnih izobraževalnih programih.
		e) Povečan obseg neposredne prodaje kmetijskih pridelkov in živil.
		f) Lokalna oskrba trga s hrano.
		g) Razvoj dopolnilnih dejavnosti v povezavi s socialnimi storitvami (varstvo otrok, varstvo starostnikov).
3.	Turizem in infrastruktura	a) Izboljšanje dostopnosti do objektov in območij naravne in kulturne dediščine, dvig kakovosti turistične infrastrukture in stanja objektov kulturne dediščine.
		b) Povečanje raznovrstnosti in kakovosti in turistične ponudbe in storitev.
		c) Celovit in učinkovit marketing turistične destinacije.
		d) Izboljšanje organiziranosti in sodelovanje javnega, zasebnega in nevladnega sektorja pri razvoju turistične destinacije.
		e) Vzpostavitev in krepitev kvalitetne podporne mreže za trženje in razvoj mikro produktov (ponudniki, potencialni ponudniki, društva, podporne organizacije)

POMEMBNO:

Vsem potencialnim prijaviteljem priporočamo, da se pred oddajo vloge na javni poziv LAS Dolenjske in Bele krajine pogovorijo s posamezniki, podjetji, nevladnimi organizacijami in institucijami ter ugotovijo ali lokalno in širše okolje projekt potrebuje in ali obstaja podpora ciljnih skupin.

Ciljne skupine katerim so namenjena sredstva LEADER

Posebna pozornost izvedbenih projektov bo namenjena tudi tistim ciljnim skupinam, ki imajo manj možnosti za razvoj:

- prebivalci, ki so bolj oddaljeni od urbanih središč in zaposlitvenih možnosti,
- obstoječa kmetijska gospodarstva, ki v prihodnosti ne bodo uspela zagotavljati primerne dohodka s primarno kmetijsko dejavnostjo,
- kmetije s ciljem izboljšanja kvalitete delovnih mest,
- pridelovalci in predelovalci vključeni v pridelavo izdelkov v sheme kakovosti,
- ponudniki turističnih storitev in dejavnosti,
- vsi prebivalci LAS s poudarkom na: mladih po 20 letu starosti, ki niso vključeni v formalne oblike izobraževanja, ženskah, kmetih, potencialnih podjetnikih...
- registrirane institucije za izobraževanje,
- ponudniki socialnih storitev,
- socialno ogroženi: otroci, osebe s posebnimi potrebami, starostniki,
- prebivalci na območju NATURE 2000,
- lastniki zemljišč in objektov,
- lokalne in krajevne skupnosti.

Predmet podpore bodo projekti z »mehkimi vsebinami«, ki s sofinanciranjem iz sredstev 4. osi LEADER in lokalnih virov prinašajo inovativne rešitve in dodano vrednost v širši podeželski prostor območja. Projekti morajo s svojo realizacijo nadgrajevati ukrepe Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2007 – 2013, in sicer v oseh 1, 2 in 3, in sicer:

1.7. Program razvoja podeželja RS Slovenija (OSI in ukrepi)	
	OS 1 – Izboljšanje konkurenčnosti kmetijskega in gozdarskega sektorja
111	Usposabljanje za delo v kmetijstvu in gozdarstvu
112	Pomoč mladim prevzemnikom kmetij
113	Zgodnje upokojevanje kmetov
121	Posodabljanje kmetijskih gospodarstev
122	Povečanje gospodarske vrednosti gozdov
123	Dodajanje vrednosti kmetijskim in gozdarskim proizvodom
125	Izboljšanje in razvoj infrastrukture, povezane z razvojem in prilagoditvijo kmetijstva
132	Sodelovanje kmetijskih proizvajalcev v shemah kakovosti hrene
132	Podpora skupinam proizvajalcev pri dejavnostih informiranja in pospeševanja prodaje za proizvode, ki so vključeni v sheme kakovosti hrane
142	Podpore za ustanavljanje in delovanje skupin proizvajalcev
	OS 2 – Izboljšanje okolja in podeželja
211,212	Izravnalna plačila za območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost
214	Kmetijska okoljska plačila
	OS 3 – Kakovost življenja na podeželju in diverzifikacija podeželskega gospodarstva
311	Diverzifikacija v nekmetijske dejavnosti
312	Podpora ustanavljanju in razvoju mikropodjetij
322	Obnova in razvoj vasi
323	Ohranjanje in izboljšanje dediščine podeželja

Program razvoja podeželja RS 2007 – 2013 je objavljen na spletni strani MKGP:

http://www.mkgp.gov.si/si/program_razvoja_podezelja_2007_2013/vsebina_programa_razvoja_podezelja/program_razvoja_podezelja_prp_2007_2013rural_development_programme_rdp_2007-2013/

Projekti se sofinancirajo iz naslednjih ukrepov 4. Osi politike razvoja podeželja Republike Slovenije (PRP 2007 – 2013), in sicer:

- Ukrep 411 zasleduje cilje za izboljšanje konkurenčnosti kmetijskega in gozdarskega sektorja (cilji 1. Osi PRPR 2007 – 2013);
- Ukrep 412 zasleduje cilje za izboljšanje okolja in podeželja (cilji 2. Osi PRP 2007 – 2013);
- Ukrep 413 zasleduje cilje za izboljšanje kakovosti življenja na podeželju in za povečanje diverzifikacije podeželskega gospodarstva (cilji 3. Osi PRP 2007 – 2013);
- Ukrep 421 je namenjen spodbujanju medregijskega in čezmejnega sodelovanja.

V kolikor predlagane vsebine projekta sovpadajo z Ukrepi uredbe o ukrepih 1.,3. n 4. osi Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007-2013 v letih 2010-2013 (Ur.l. 40/2010) (velja za ukrep 1. in 3. osi, 2. os ni predmet podpore sredstev LEADER) morajo prijavitelji/partnerji upoštevati določbe (vključno z zahtevnimi pogoji, soglasji in pogoji sofinanciranja) navedene pri posameznem ukrepu uredbe ter v posameznem razpisu Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano za navedene ukrepe.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano striktno preverja usklajenost z ukrepi I. in III. osi, zato so prijavitelji/partnerji ob predložitvi projekta dolžni navesti, katere pogoje iz I. ali III. osi že izpolnjujejo. **LAS PRIPOROČA, DA PRIJAVITELJI/PARTNERJI V ČIM VEČJI MERI PRIJAVLJAJO PROJEKTE, KI JIH NI MOŽNO FINANCIRATI IZ UKREPOV I. IN III. OSI.**

POMEMBNO:

Ker Leader sredstva niso finančno obsežna, Leader podpira projekte, za katere je težko pridobiti sredstva drugje oz. se brez Leader sredstev ne morejo izvajati. Zato si LAS pridržuje pravico, da projekte, za katere prijavitelji/partnerji lahko pridobijo sredstva iz drugih EU/nacionalnih virov ne podpre.

2.2 Upravičeno območje na katerem se izvajajo projekti LAS

Projekti se lahko izvajajo na celotnem območju Dolenjske in Bele krajine, izjemoma v naselju Novo mesto v Mestni občini Novo mesto.

Območje občin, ki jih pokriva projekt		Upravičeno območje znotraj občine
1.	Občina Črnomelj	v celoti
2.	Občina Dolenjske Toplice	v celoti
3.	Občina Metlika	v celoti
4.	Občina Mirna Peč	v celoti
5.	Mestna občina Novo mesto	vsa naselja razen naselje Novo mesto
6.	Občina Semič	v celoti
7.	Občina Šentjernej	v celoti
8.	Občina Škočjan	v celoti
9.	Občina Šmarješke Toplice	v celoti
10.	Občina Straža	v celoti
11.	Občina Trebnje	v celoti
12.	Občina Mokronog Trebelno	v celoti
13.	Občina Šentrupert	v celoti
14.	Občina Žužemberk	v celoti

2.3 Upravičeni prijavitelji in partnerji v projektih LAS

Upravičeni prijavitelji in partnerji v projektih LAS so javni, zasebni in nevladni sektor:

- javne institucije/organizacije,
- nevladne organizacije (ustanove, zasebni neprofitni zavodi in društva),
- podjetja (fizične in pravne osebe),

s sedežem na območju LAS Dolenjska in Bela krajina.

Prednost pri odobritvi bodo imeli projekti, ki se bodo izvajali na širšem območju LAS Dolenjska in Bela krajina in izvedba katerih bo predstavljala določeno novost na tem območju.

Višje bodo ocenjeni partnerski projekti, s tem je mišljeno, da se v partnerstvo povežeta vsaj dva partnerja. Partnerstvo številčno navzgor ni omejeno. Vsi partnerji morajo imeti aktivno vlogo v projektu. Partnerji med seboj izberejo vodilnega partnerja – nosilca projektnega predloga in prijavitelja na javni poziv.

Prijavitelji morajo imeti vsebinske in finančne izkušnje z vodenjem in izvedbo projektov ter partnerskim sodelovanjem, imeti morajo **zagotovljena sredstva za lastno sofinanciranje projekta** (iz lastnih virov, drugih javnih oz. zasebnih virov) ter trajne in zadostne vire financiranja za delovanje organizacije/podjetja v času trajanja projekta.

Prijavitelji in partnerji z območja LAS lahko prijavijo oz. sodelujejo v več projektih.

Kot partnerji se lahko vključijo tudi institucije, podjetja (fizične in pravne osebe) ter nevladne organizacije, ki imajo sedež izven območja LAS, vendar za svoje aktivnosti v projektu niso upravičeni do sofinanciranja iz sredstev LAS.

2.4 Prijavitelji in partnerji, ki niso upravičeni do sodelovanja v javnem povabilu

Prijavitelji in partnerji niso upravičeni do sodelovanja v javnem povabilu ali do sofinanciranja upravičenih stroškov v primeru, da:

- imajo neporavnane obveznosti do države,
- so v stečaju ali jim je sodišče odredilo likvidacijo,
- jim je bilo s pravnomočno in dokončno sodbo dokazano kaznivo dejanje prevare, podkupovanje, vpletenosti v kriminalno ali drugo nezakonito dejavnost,
- so krivi lažnega prikazovanja zahtevanih podatkov s strani naročnika, da bi sodelovali na javnem razpisu ali pa teh podatkov niso prikazali,
- so že pridobili sredstva za financiranje predlaganega projekta iz drugih virov (javnih ali zasebnih),
- so poskušali pridobiti zaupne informacije ali vplivati na ocenjevalno komisijo ali LAS med postopkom ocenjevanja projektnih predlogov tega javnega povabila,

- v primeru pridobitve sofinanciranja iz tega javnega poziva s sredstvi niso ravnali kot dober gospodar in so kršili pogodbene obveznosti, kar je dokazljivo s strani LAS,
- da je LAS prijavitelju/vodilnemu partnerju izstavil odločbo za vrnitev nezakonito pridobljenih sredstev LAS,
- da še nista potekli 2 leti odkar je na podlagi odločbe LAS prijavitelj/vodilni partner LAS vrnil nezakonito pridobljena sredstva z zakonitimi obrestmi vred.

2.5 Partnerska načela sodelovanja pri pripravi in izvedbi predlaganih projektov

Partnerska načela	Opis
Skupno načrtovanje	Partnerji skupno načrtujejo projekt: vsi prispevajo k razvoju projektnega predloga, skupaj opredelijo kompetence partnerjev, ki so potrebne za izvedbo projekta, med seboj izberejo vodilnega partnerja, določijo kako bo projekt potekal, naloge, cilje, rezultate in indikatorje.
Skupno izvajanje	Vodilni partner je odgovoren za izvedbo projekta v celoti; partnerji prevzamejo odgovornost za izvedbo in doseganje rezultatov v različnih aktivnostih projekta, partnerji medsebojno stalno izmenjujejo informacije o napredovanju projekta ter se skupaj soočajo s problemi/izzivi, ki lahko nastopijo tekom izvajanja projekta.
Skupno osebje	Vsi projektni partnerji za v partnerstvu dogovorjene naloge določijo in razporedijo svoje strokovnjake. Le ti medsebojno stalno sodelujejo, izmenjujejo informacije in si medsebojno pomagajo (v primeru nepredvidenih težav v projektu, pomanjkanju znanj v partnerstvu...)
Skupno financiranje	Partnerji v projektu določijo stroškovni načrt; sredstva se razporedijo partnerjem skladno z opravljenimi nalogami, ki so bile predhodno dogovorjene. Stroškovni načrt vsebuje letne načrte porabe sredstev.

2.6 Upravičeni stroški projektov

Vrste upravičenih stroškov

- Stroški zaposlenih na projektu.
- Stroški zunanjih izvajalcev: stroški materiala in storitev, nastali z izvedbo projekta.

Stroški so upravičeni:

- Če so tesno povezani z izvedbo projekta in opredeljeni v projektnem predlogu ter so v skladu z vizijo in cilji javnega poziva.

- Če so v skladu z dobrim finančnim poslovanjem, zlasti z načelom učinkovitosti in uspešnosti.
- Če nastanejo in so plačani v času upravičenosti izdatkov (od odobritve projekta na skupščini LAS do v pogodbi predvidenega zaključka projekta).
- Če so vodeni v ločenih računovodskih evidencah in v davčni dokumentaciji ter jih dokazujejo izvirni dokumenti.
- Če je bil zunanji izvajalec izbran skladno z Zakonom o javnem naročanju ter prijavitelj/partner predloži naslednjo dokumentacijo/dokazila:
 - javno naročilo ali prejete ponudbe za primerjavo,
 - kopijo pogodbe z izbranim izvajalcem,
 - zapise o opravljenem delu,
 - račun za opravljeno storitev/nakup,
 - dokazila o plačilu.
- Če upravičenec predloži zahtevana vsebinska in finančna poročila v rokih, ki jih določi LAS skupaj z zahtevanimi dokazili (originalni računi, pogodbe, dokazila o javnem naročanju...).
- Je pri promociji projekta in sofinancerjev upravičenec sledil določbam: Priročnika za obveščanje javnosti in označevanje projektov v okviru Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007 – 2013 in določbam pogodbe z LAS o navajanju sofinancerjev LAS.

2.7 Upravičeni stroški po kategorijah

A) Stroški dela zaposlenih pri vodilnem partnerju/projektnem partnerju, ki delajo na projektu

A1) Plače zaposlenih:

- Upravičeni so stroški dela zaposlenih, ki imajo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi in so v rednem delu pri prijavitelju in partnerjih.
- Izdatki za delo javnih uslužbencev so upravičen strošek, če so le ti z nalogami razporejeni na projekt ter je iz njihove pogodbe o zaposlitvi oz. drugega dokumenta razvidna vloga in naloge na projektu, obdobje zaposlitve na projektu, znesek plačila za delo na projektu, vključno z izjavo, da se delo na projektu ne financira iz državnega/regionalnega) občinskega proračuna.
- Izdatke morajo prijavitelj in partnerji utemeljiti glede na zahtevnost predvidenih del v projektu.
- Upravičeni so izdatki za plače v skladu s pogodbo o delu ter s plačo povezani davki in prispevki, ki dejansko bremenijo delodajalca. Izračun mora temeljiti na urni postavki, ki je izračunana na dejanskih stroških osebja, nastalih v obdobju uveljavljanja stroškov, deljenih s skupnim številom delovnih ur, ki jih zaposleni opravijo za partnerja oz. prijavitelja (ne čas opravljenega dela za projekt, temveč skupno število ur, opravljenih v tem obdobju). Ta dnevna ali urna postavka se potem pomnoži s številom ur, dejansko opravljenih na projektnih dejavnostih.

- Izračun lahko temelji na največ 40 urni tedenski delovni obveznosti. V primeru, da je oseba zaposlena manj kot 40 ur tedensko, se izračun ustrezno prilagodi.
- Izdatki za prehrano in pot na delo so upravičeni v celoti, če je oseba v celoti razporejena na projekt oz. v proporcionalnem deležu glede na opravljen obseg del na projektu.
- Samostojni podjetniki, ki so kot vodilni partner/prijavitelj vključeni v projekt, lahko zahtevajo povračilo izdatkov za delo na projektu na osnovi dejanskega obračuna in izplačila plač.
- Dejansko izplačane izdatke za delo se dokazuje z izvirnimi dokumenti. Prijavitelj/partner predloži naslednja dokazila:
 - kopijo pogodbe o zaposlitvi (pri prvem poročilu)
 - časovnice o opravljenem delu za osebe na projektu,
 - izračun in izjavo prijavitelja/partnerja o izplačilu zaposlenim, ki delajo na projektu,
 - dokazilo o izplačilu plač.

A2) Dnevnice in potovanja zaposlenih

Povračila dnevnic in stroškov potovanj (kilometrina, prevozi, nastanitve) so upravičen strošek redno zaposlenih pri prijavitelju/partnerjih, ki sodelujejo v projektu. Navedeni stroški morajo biti dejansko izplačani, namestitve in prevozi pa izbrani po načelu ekonomičnosti.

Za potne stroške je potrebno predložiti naslednja dokazila:

- pravilno izpolnjen potni nalog s priloženimi vsemi računi, tj. dokazila o nastalih stroških (hotelski račun, vozovnica, vstopni letalski kuponi itd.),
- dokazila o dogodkih (povabilo, seznam udeležencev, zapisnik o srečanju, gradiva uporabljena med dogodkom, fotografije itd.);
- dokazilo o plačilu.

Potovanje in namen potovanja mora biti razviden iz priložene časovnice.

B) Stroški zunanjih izvajalcev: posebnosti posameznih vrst upravičenih stroškov

B1) Stroški zunanjih izvajalcev

Ti lahko vključujejo:

- stroške koordinacije in /ali finančnega upravljanje projekta (vključno s stroški za potovanja in splošnimi stroški, ki so vračunani v honorarju izvajalca), kadar vodilni partner/partnerji nima strokovnjakov za opravljanje nalog povezanih s projektom,
- stroški za organizacijo dogodkov (npr. srečanj, konferenc, usposabljanj, delavnic in seminarjev), ki so neposredno povezani s ciljem projekta; izdatki lahko vključujejo najem prostorov opreme, potne stroške in stroške nastanitve za udeležence, če je potrebno.
- manjše gostinske storitve izbrane po načelu ekonomičnosti in dobrega gospodarja, ki so nujno potrebne za izvedbo projekta,
- storitve arhitektov, inženirjev, študije izvedljivosti, patenti in licence,...

Pogoji:

- v primeru, da je projekt (npr. izgradnja/dograditev objekta, tematskih poti...), delo arhitektov, inženirjev, študije izvedljivosti, patenti in licence, ne smejo presegati 20% vrednosti upravičenih stroškov projekta.

C) Investicije

C1) Gradbena dela

Gradbena in obrtniška dela so upravičen strošek, če:

- je upravičenec pridobil ustrezno tehnično dokumentacijo in dovoljenje za naložbo (obvezna priloga je popis del, izjava o lastništvu/slужnosti),
- so bila dela izvedena skladno s predpisi, ki urejajo prostor, graditev objektov, varstvo okolja varstvo kulturne dediščine in ohranjanje narave,
- če upravičenec ni lastnik oziroma ni edini lastnik mora predložiti soglasje lastnika ali solastnika naložbe,
- če upravičenec kandidira za pridobitev sredstev izgradnjo mora predložiti investicijsko tehnično dokumentacijo, iz katere je razvidna:
 1. lokacija naložbe,
 2. tehnična rešitev z detajli predvidenih posegov in popisom del,
 3. projektantski predračun oz. predračun za načrtovano naložbo,
 4. kopijo pravnomočnega gradbenega dovoljenja glede na naložbo, ki se glasi na vlagatelja,

V kolikor vlagatelj kandidira na pridobitev sredstev samo za dokončanje naložbe, mora biti iz priložene investicijsko tehnične dokumentacije razvidno še:

1. popis del in stroškov za celotno naložbo,
 2. v primeru fazne gradnje, mora biti priložene natančen popis o že izvedenih aktivnostih in o vrednosti že izvedenih del, ki ga sestavi pooblaščen projektant ali nadzornik,
 3. kadar gre za naložbe v novogradnje oz. adaptacije prostorov in nakupu pripadajoče opreme, ki se nahajajo ali se bodo nahajali v objektih zgrajenih tudi za druge namene, se od vseh skupnih stroškov izgradnje oz. adaptacije celotnega objekta (skupni prostori, streha, fasada, ipd.) kot upravičeni stroški priznajo le stroški v sorazmernem deležu glede na neto tlorisno površino objekta, ki jo ti prostori zasedajo.
- po zaključku del – dokončanju naložbe mora upravičenec predložiti uporabno dovoljenje in upravljalni načrt,
 - v primeru, da je upravičenec Občina, izpolni naslednje specifične pogoje: imeti mora izdelan investicijski načrt skladno s predpisom, ki ureja enotno metodologijo za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ.

C2) Nakup opreme

Nakup nove opreme je upravičen strošek, v kolikor se v celoti uporablja za projekt. Pri nakupu opreme mora upravičenec dokazati vključitev opreme v opravljanje dejavnosti.

D) Materialni stroški

Upravičeni so materialni stroški povezani z izvedbo projekta, pri čemer je potrebno upoštevati omejitve glede minimalne in maksimalne višine materialni stroškov v projektu.

E) Stroški informiranja in promocije

Stroški promocije vključujejo: stroške za obveščanje javnosti in informiranje, razširjanje in promocijo rezultatov projekta (npr. publikacije, brošure, sporočila za javnost, oglase, glasila, spletne strani, itd.)

Pogoji:

- upravičeni stroški promocije ne smejo presežati 20% vrednosti upravičenih stroškov projekta,

Opomba: vodilni partner/projektni partner v projektu ter zaposleni pri vodilnem partnerju/projektnih partnerjih ne smejo biti izvajalec ali podizvajalec za zunanje storitve/dobave materiala, opreme.

2.8 Neupravičeni stroški

Vrste neupravičenih stroškov

- Upravne takse,
- stroški materiala in storitev za zasebno rabo,
- plačilo davkov, vključno z DDV, carinami in dajatvami pri uvozu,
- bančni stroški in stroški garancij,
- nakup rabljene opreme (rezen restavrirane opreme, opreme muzejske vrednosti... pod posebnimi pogoji),
- naložbe v prostore za zasebno rabo,
- naložbe v ribištvo in ribogojstvu,
- prevozna in transportna sredstva za zasebno rabo,
- naložbe in storitve v območjih izven upravičenega območja LAS,
- delo javnih uslužbencev, če je to financirano iz drugih javnih/zasebnih

virov,

- administrativni stroški in drugi stroški povezani z vsakodnevnim delovanjem organizacije/podjetja,
- upravičeni stroški, za katere je bilo/je financiranje zagotovljeno iz drugih javnih virov (EU, nacionalni, lokalni viri),
- upravičeni stroški, ki nastanejo pred potrditvijo projekta na Skupščini LAS Dolenjska in Bela krajina oz. terminsko niso zapisani v pogodbi med LAS in dobitnikom,
- upravičeni stroški materiala in storitev, ki niso bili izbrani skladno z Zakonom o javnem naročanju,
- aktivnosti, ki jih dobitniki sredstev ne označijo skladno s Priročnikom za obveščanje javnosti in označevanje projektov v okviru Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2007 – 2013,
- upravičeni stroški, za katere upravičenec LAS-u ne predloži zahtevane vsebinske in finančne dokumentacije in poročil.

2.9 Višina sofinanciranja posameznih upravičenih stroškov

Predmet financiranja iz sredstev LAS so profitni in neprofitni projekti. Višina sofinanciranja se razlikuje glede na naravo in vrsto projekta. V skladu z Navodili za izdelavo letnega izvedbenega načrta je:

Profiten tisti sklop aktivnosti projekta, pri katerem se pričakuje direkten finančni učinek, vsebina in rezultat je naložba ali dejavnost, ki jo je možno neposredno tržiti ali ki omogoča ciljni skupini konkurenčne prednosti. Sem spadajo tudi:

- projekti v turizmu (npr. turistične, pohodniške, kulturne poti, če se udeležencu poti, kjerkoli oz. karkoli zaračunava ali če se v okviru projekta promovira ponudnike izdelkov/storitev, npr. kmečke turizme),
- projekti za izboljšanje konkurenčne prednosti (dopolnilne dejavnosti, mikropodjetništvo, skupno trženje, oblikovanje blagovne znamke; sem spadajo razne ureditve in nakupi prostorov/stojnic/spletnih strani za skupno trženje izdelkov).

Pri **neprofitnih** sklopih aktivnosti pojasnite, kako utemeljujete neprofitnost projekta. Npr.

- pri promociji ne boste promovirali zasebnega sektorja (kmetij s kmečkim turizmom, podjetnikov, obrtnikov itd.),
- pri neprofitnih turističnih, pohodniških, kulturnih, kolesarskih idr. poteh bodo imeli udeleženci poti brezplačno možnost udeležbe, promocija ne bo zajemala storitev zasebnega sektorja,
- v urejenih prostorih, na stojnicah ali na spletnih straneh se bodo predstavljale neprofitne vsebine in se ne bodo tržili proizvodi ali storitve kmetij, obrtnikov, podjetnikov.

Projekt je lahko sestavljen iz profitnih in neprofitnih aktivnosti. Profitnost ali neprofitnost projekta ne predstavlja deleža sofinanciranja Leader, pač pa

samo usmeritev projekta v profitnost in neprofitnost. Profitnost oz. neprofitnost projekta se izračuna na osnovi preračuna zneska sredstev namenjenega za opravljanje dejavnosti profitnega značaja v sorazmerju s celotno vrednostjo projekta.

Finančna konstrukcija projektov, ki kandidirajo na razpisana sredstva LAS DBK je predviden naslednji način zapiranja finančne konstrukcije projekta:

- s sredstvi Leader v višini 30 do 80% od upravičenih stroškov odvisno od tipa projekta in vrste upravičenih stroškov v projektu;
- s sredstvi lokalnih skupnosti vključenih v LAS DBK v višini, ki je lahko enaka ali nižja od sofinanciranja iz sredstev Leader;
- z lastnimi sredstvi prijavitelja in partnerjev v projektu v minimalni višini 20% za neprofitne in 30% profitne projekte.

2.9.1 Zapiranje finančne konstrukcije projekta s sredstvi Leader

Glede na tip projekta (profiten oz. neprofiten projekt), je odvisen način zapiranja finančne konstrukcije projekta, in sicer pri:

- **profitnih projektov v naslednji višini:**

Vrsta stroškov	Višina sofinanciranja upravičenih stroškov
Naložba v infrastrukturo in urejanje prostora	do 30%
Naložba v turistično infrastrukturo in storitve	do 40%
Podpora trženju proizvodov in storitev	do 40%
Promocija proizvodov in storitev	do 40%
Naložbe v izboljšanje kmetijstva in gozdarstva	do 40%
Drugi profitni projekti	do 50%

- **stroški neprofitnih projektov v naslednji višini**(neprofitni projekti so tisti, ki nimajo neposrednih finančnih učinkov)

Vrsta stroškov	Višina sofinanciranja upravičenih stroškov
Usposabljanje, izobraževanje in animacija za pristop LEADER	do 50%
Neprofitne naložbe	do 50%
Drugo usposabljanje, animacija in izobraževanje	do 60%
Drugi neprofitni projekti	do 100%

- **minimalna in maksimalna višina sofinanciranja upravičenih stroškov projektnega predloga**

Vrsta stroškov	Višina sofinanciranja upravičenih stroškov/ oz. skupne vrednosti projekta
Stroški materiala in storitev, nastali z izvedbo projekta (vendar ne manj kot 2.000€ in ne več kot 70.000€/projekt)	do 100%
Stroški materiala in storitev, nastali z izvedbo projektov sodelovanja (vendar ne manj kot 2.000€ in ne več kot 30.000€/projekt)	do 80%
Stroški promocije projekta	do 20% skupne vrednosti projekta
Prispevki javnih ali zasebnih upravičencev v naravi (nudenje blaga ali storitev, za katere ni prejeto plačilo, ki bi bilo podprto z računi ali enakovrednimi dokumenti)*	do 20% skupne vrednosti projekta

* prispevki v naravi so upravičeni, če so izpolnjeni naslednji pogoji v skladu s 54. Členom Uredbe komisije (ES) št. 1974/2006, in sicer:

Za ukrepe, ki vključujejo naložbe, se lahko prispevki javnih ali zasebnih upravičencev v naravi, in sicer nudenje blaga ali storitev, za katere ni prejeto plačilo, ki bi bilo podprto z računi ali enakovrednimi dokumenti, štejejo za upravičene izdatke, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- (1) prispevki vključujejo zagotavljanje zemljišč ali nepremičnin, opreme ali surovin, raziskovalne ali strokovne dejavnosti ali neplačanega prostovoljnega dela;
 - (2) prispevki niso nastali v zvezi z ukrepi finančnega inženiringa in
 - (3) vrednost prispevkov je mogoče neodvisno oceniti in preveriti.
- ✓ V primeru zagotavljanja zemljišč ali nepremičnin vrednost potrdi neodvisni pooblaščen cenilec ali uradni organ z ustreznimi pooblastili.
 - ✓ V primeru neplačanega prostovoljnega dela se vrednost tega dela opredeli ob upoštevanju porabljenega časa ter običajne urne in dnevne postavke za opravljeno enakovredno delo, kjer je to potrebno na podlagi predhodno vzpostavljenega sistema ugotavljanja običajnih stroškov, pod pogojem, da lahko nadzorni sistem s precejšnjo gotovostjo zagotovi, da je bilo delo opravljeno.
 - ✓ V primeru zagotavljanja opreme ali surovin se vrednost ugotavlja na podlagi katalogov, cenikov, predračunov, ponudb in drugih ustreznih dokumentov."

2.9.2 Zapiranje finančne konstrukcije projekta s sredstvi lokalnih skupnosti vključenih v LAS DBK

LAS Dolenjska in Bela krajina pridobiva dodatna sredstva za izvajanje lokalne razvojne strategije iz proračunov občin članic lokalne akcijske skupine. Višina sofinanciranja projektov iz virov lokalnih skupnosti je lahko enaka ali nižja od višine sofinanciranja iz sredstev Leader. Višina sofinanciranja je odvisna od višine vplačanih sredstev s strani lokalnih skupnosti. Znesek sofinanciranja iz sredstev lokalne akcijske skupine je izračun kot razlika med vrednostjo upravičenih stroškov projekta zmanjšanimi za sofinanciranje iz sredstev Leader in za lastno (obvezno) udeležbo v projektu.

2.9.3 Zagotavljanje lastnih sredstev za izvedbo projekta

Prijavitelj mora s partnerji v projektu zagotoviti lastna sredstva v projektu. Ta niso potrebna le v primeru projektov, ki so v višini 100% sofinancirana iz sredstev Leader (kljub temu so lastna sredstva v projektu zaželeno, saj je udeležba lastnih sredstev v projektu, eden izmed kriterijev pri ocenjevanju projektov I. faze).

Zaželeno je da, višina lastnih sredstev v projektu znaša od 20% do 40% od vrednosti upravičenih stroškov projekta, odvisno od tipa projekta, in sicer:

- najmanj 20% upravičenih stroškov projekta za izvedbo projektov 100% neprofitnega značaja,
- najmanj 40% upravičenih stroškov projekta za izvedbo projektov 100% profitnega značaja.

Končni znesek lastne udeležbe v projektu je odvisen od zneska sredstev potrebnih za izvajanje naložbe in dejavnosti profitnega značaja in od zneska sredstev potrebnih za izvajanje naložbe in dejavnosti neprofitnega značaja.

2.10 Projekti spodbujanja medregijskega in čezmejnega sodelovanja

Predmet sofinanciranja je izvedba projektov pri katerih sodelujeta najmanj dve lokalni akcijski skupini znotraj Slovenije in sodelovanje s čezmejnimi lokalnimi akcijskimi skupinami (podpora se dodeli samo za izdatke, ki se nanašajo na območje znotraj skupnosti EU)

- višina sofinanciranja do 80% upravičenih stroškov iz sredstev Leader

2.11 Omejitve glede višine skupnih upravičenih stroškov projekta

Do sofinanciranja iz sredstev Leader in iz sredstev, ki jih za izvajanje lokalne razvojne strategije zagotavljajo občine članice LAS DBK so upravičeni projekti:

- v min. višini 20.000 EUR skupnih upravičenih stroškov projekta (brez DDV),
- v max. višini 80.000 EUR skupnih upravičenih stroškov projekta (brez DDV),
- Skupna višina vseh sofinanciranih upravičenih stroškov, nastalih z izvedbo projekta sodelovanja, ne mori biti več kot 30.000 EUR (upoštevana le sredstva Leader)

POMEMBNO:

Skladno z navodili LEADER in MKGP do sofinanciranja projektov LAS s sredstvi strukturnih skladov (nacionalni razpisi, ki vključujejo EU in nacionalna sredstva), s sredstvi nacionalnih in lokalnih razpisov ter s sredstvi drugih razpisov EU (transnacionalno sodelovanje, prekomejno sodelovanje, razpisi Evropske komisije) ni dovoljeno.

2.12 Profitni projekt in državne pomoči

V primeru profitnih projektov, kjer bo potrebno upoštevati pravila državnih pomoči, se predvidoma upravičeni stroški lahko koristijo po odobritvi pomoči LAS s strani pristojnih organov.

2.13 Prihodki projekta

Posamezni neprofitni projekti lahko prinašajo prihodke. V kolikor ima/bo imel projekt prihodke, je le te potrebno opredeliti v II. fazi prijave. Prihodki se odštevajo od donacijskih sredstev, ki jih bo s strani LAS prejel posamezen projekt, prihodki projekta se spremljajo še 5 let po zaključku projekta.

3 SREDSTVA JAVNEGA POZIVA IN ČAS IZVAJANJA PROJEKTOV

3.1 Predvidena sredstva za sofinanciranje projektov v letu 2010

V skladu s Pogodbo LAS Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano vsako leto lokalne akcijske skupine obvesti o višini predvidenih sredstev za izvajanje aktivnosti posamezne LAS. Na osnovi izdelanega informativnega izračuna bo LAS Dolenjska in Bela krajina v letu 2011 iz sredstev Leader pridobila:

Leto	Sredstva LAS	Sredstva Leader
2011	200.000 EUR	330.000 EUR

Predvideno je, da bodo sredstva za izvajanje lokalne razvojne strategije v letu 2010 zagotovile tudi občine članice LAS DBK.

Posamezni projekt ima lahko največ dve fazi. Vsaka faza mora predstavljati zaključeno celoto. Faza lahko vsebuje več pod-faz (sklopov aktivnosti v projektu).

3.2 Čas izvajanja projektov ter obdobje upravičenosti do sofinanciranja

Do sofinanciranja bodo upravičeni stroški, ki bodo nastali po potrditvi letnega izvedbenega načrta LAS za leto 2011 s strani Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in s podpisom pogodbe LAS z izbranimi nosilci projektov oz. najprej.

Dobitniki morajo o napredovanju projekta poročati (z vsebinskimi in finančnimi poročili) najkasneje 15. dni pred rokom opredeljenim v LIN za izstavitev zahtevkov oz. v roku tako kot bo dogovorjeno v pogodbi podpisani med prejemnikom sredstev in LAS Dolenjska in Bela krajina.

4 ODDAJA VLOGE IN IZBOR PROJEKTOV

4.1 Razpisna dokumentacija

a) Prijavitelj mora na I. fazo izbora projektov predložiti:

Vsebina razpisne dokumentacije	Opombe
Prijavni obrazec	Se izpolni računalniško v celoti in predloži v enem pisnem izvodu v elektronski obliki (CD)

Zapis na elektronskem nosilcu mora biti enak tiskani verziji prijavnici, v primeru odstopanja je odločilna tiskana verzija prijavnice.

4.2 Dodatne informacije o javnem pozivu, pripravi projektov in odgovori na vprašanja

V skladu s pooblastili LAS Dolenjska in Bela krajina administrativno, tehnična in finančna opravila za LAS opravlja Razvojni center Novo mesto d.o.o., Ljubljanska cesta 26, 8000 Novo mesto, tel. 07 33 72 980, www.rc-nm.si, kontaktna oseba Jožica Povše, tel. 07 33 72 985, jozica.povse@rc-nm.si. Za območje Bele krajine sodeluje z Razvojno informacijskim centrom Bela krajina, Lidija Ivanšek, tel. 07 35 65 200 Razvojno informacijski center Bela krajina, .

Naloge upravljavca bodo:

- dodatne informacije o javnem pozivu LAS, pripravi in predložitvi vlog,
- po svojih močeh pomagal pri iskanju partnerjev (če jih potencialni prijavitelji/partnerji še nimajo),
- glede na interes potencialnih prijaviteljev/partnerjev zagotoviti priporočila – presojo projektne ideje in njene skladnosti s cilji, rezultati Lokalne razvojne strategije območja LAS Dolenjska in Bela krajina,
- zagotavljati informacije v zvezi z rezultati I. in II. Faze ocenjevanja projektov,

- objaviti pogosto zastavljena vprašanja in odgovore na spletni strani www.rc-nm.si, podokno LAS Dolenjska in Bela krajina,
- objavil informacijo o odobrenih projektih na spletni strani www.rc-nm.si, podokno LAS Dolenjska in Bela krajina.

PRIPOROČILO:

Potencialne prijavitelje/projektne partnerje pozivamo, da se zglasijo v pisarni LAS Dolenjska in Bela krajina, Ljubljanska cesta 26, 8000 Novo mesto, da pridobijo vse informacije za oddajo vloge I. faze izbora.

4.3 Vsebina vloge I. faza

Vloga je sestavljena iz:

- Izpolnjene vloge za I. fazo izbora projektov za leto 2011 (vloga mora biti oddana v pisnem izvodu in v elektronski obliki).
- Podpisana s strani partnerjev v projektu.
- izpolnjeno izjavo, da prijavitelj za projektne aktivnosti še ni prejel sredstev iz državnega proračuna Republike Slovenije ali sredstva Evropske Unije,
- soglasje lastnikov pri posegih v prostor ali pri urejanju objektov (samo v primeru, če je to potrebno).

4.4 Priporočila pri pripravi vloge

Pri pripravi vloge:

- pri pisanju teksta se držite predlaganih omejitev,
- pri zastavljanju ciljev in indikatorjev bodite čimbolj realni,
- aktivnosti, ki jih nameravate izvajati v projektu morajo biti celovite in dejansko izvedljive v predlaganem času,
- pri planiranju stroškov bodite realni, kjer je navedeno, da morate upoštevati znesek z DDV ga navedite,
- prijavnica mora biti žigosana in podpisana s strani prijavitelja in partnerjev.

4.5 Navodila za izpolnjevanje idejnega predloga projekta za LAS Dolenjska in Bela krajina

Pri izpolnjevanju obrazcev obvezno upoštevajte navodila. Izpolniti je potrebno vsa zahtevana polja prijavnice za I. fazo.

Vsebino projekta in stroškovni načrt planirajte skupaj s partnerji, na realnih osnovah, pri čemer razmišljajte o vlogah in nalogah posameznih partnerjev in potrebnih zunanjih izvajalcih ter povezanosti aktivnosti, rezultatov in stroškovnega okvira upravičenih stroškov.

DELI PRIJAVNICE, KI JIH IZPOLNITE V I. FAZI PRIJAVE NA JAVNI POZIV

Polje prijavnice	Opombe	Priporočila
1. splošne informacije		
1.1 Naziv projekta	Vpišite naziv projekta. Naziv naj ne bo daljši od petih besed.	Naziv projekta naj bo kratek in jasen. Ime mora nositi sporočilo vsebine projekta.
1.2 Podatki o prijavitelju (vodilni partner)	Vnesite vse zahtevane podatke nosilcu/vodilnega partnerja v projektu.	Navedite izkušnje vodilnega partnerje pri vodenju EU projektov. Označite eno od alinej. V obrazložitvi navedite naslov projekta, vir financiranja in leto izvedbe projekta.
1.3 Podatki o partnerjih v projektu	Vpišite partnerje, ki bodo pri izvajanju projekta udeleženi v finančnem in tehničnem smislu.	Število partnerjev navzgor ni omejeno, vendar vključite v projekt le toliko partnerjev kot je potrebno za izvedbo projektov.
1.4 Območje občin, ki jih pokriva projekt	Označite občine v katerih se bo izvajal projekt oz. na katere bo imelo izvajanje projekta vpliv. Pri investicijskih projektih je potrebno navesti točno lokacijo, kjer se bo investicija nahajala.	Projekti, ki imajo z izvajanjem širši vpliv so višje ocenjeni, kot zgolj lokalno omejeni projekti. Pri investicijskih projektih bodite glede navedbe lokacije konkretni: parc.št., hišna št... Konkretni bodite tudi tedaj, kadar vključujete v projekt delavnice – navedite lokacijo delavnice.
1.5 Program razvoja podeželja RS Slovenije	Označite s kljukico v katerih drugih ukrepih Programa razvoja podeželja se lahko projekt izvaja oz. k realizaciji katerih ukrepov pripomore izvedba projekta.	Upravičeni do sofinanciranja iz sredstev LEADER so projekti, ki se ne morejo neposredno financirati iz ostalih ukrepov.
1.6 Strateški cilji	Označite k realizaciji katerega cilja bo prispevala izvedba vašega projekta.	Strateški cilji so navedeni v Lokalni razvojni strategiji Dolenjske in Bela krajine. Strategija je objavljena na spletnih strani www.rc-nm.si podokno LAS Dolenjska in Bela krajina
1.7 Prioritete in ukrepi za doseg ciljev	Označite k realizaciji katere prioritete prispeva vaš projekt. Projekt lahko prispeva le k realizaciji ene prioritete. Znotraj prioritete označite ustrezen ukrep. Obvezno navedite kako bo realizacija projekta vplivala na uresničevanje lokalne	Z realizacijo projekta morate pozitivno vplivati na

	strategije.	uresničevanje Lokalne razvojne strategije Dolenjske in Bele krajine
2. vsebina projekta		
2.1 Ozadje projekta	Navedite izdelane predhodne analize, študije, raziskave na osnovi katerih ste se odločili za projekt oz. predstavljajo strokovne podlage za izvedbo projekta.	Opis naj ne bo daljši od 100 besed.
2.2 Povzetek projekta	Povzetek projekta naj povzema osnovne elemente prijave: razlog za projekt, namen in cilje aktivnosti, rezultate in ciljno skupino.	Povzetek pripravite, ko boste izpolnili ostala polja prijavnice. Držite se omejitve 100 besed.
2.3 Možnost sodelovanja s sosednjimi LAS ali čezmejno sodelovanje	Navedite ali je možno izkušnje pridobljene z izvedbo projekta prenesti območje drugih LAS oz. se je smiselno pri izvajanju projekta povezati s sosednjimi LAS.	Kot sosednja LAS sta mišljena LAS Po poteh dediščine od Idrije do Kolpe in LAS Posavje.
2.4 Cilji projekta	Opreделите glavni cilj (eden) projekta oz. opredelite dolgoročne in kratkoročne cilje.	Cilj pomeni želeno stanje v terminsko opredeljeni prihodnosti. Cilj si opredelimo tako, da je: <ul style="list-style-type: none"> - preprosto izražen - merljiv, - dosegljiv, zanimiv, izražen v sedanjiku, - realen, - časovno opredeljen.
2.5 Glavne aktivnosti projekta	Navedite glavne aktivnosti, ki so potrebne za izvedbo projekta. Pri vsaki aktivnosti navedite čas izvajanja (npr. od junija – septembra). Aktivnosti združujte v faze. Vsaka faza mora predstavljati zaključeno celoto. Po zaključku faze lahko pripravite zahtevek, vendar pod pogojem, da so vse aktivnosti izvedene in računski poplačani.	Glavne aktivnosti lahko razdelite v delovne sklope, vključite dejavnost vodenja projekta in promocije. Upoštevajte, da ima lahko projekt največ dve fazi.
2.6. Pregled partnerstva	Navedite aktivnosti, ki jih bo partner v projektu izvajal. Pridruženi akterji prispevajo k realizaciji projekta	Pravo partnerstvo je tisto, ki izpolnjuje pogoje partnerstva, v skladu z Navodili. V to poglavje sodijo akterji v

	vsebinsko, ne pa finančno.	projektu, ki ne izpolnjujejo pogojev partnerstva iz navodil, vendar je za uspešno izvedbo projekta njihovo sodelovanje obvezno.
2.7 Rezultati projekta	Napišite kakšne rezultate pričakujete po zaključku projekta.	Rezultat predstavlja tisto, kar bo projekt doprinesel k uresničevanju zastavljenega cilja. Z rezultati se lahko preveri smiselnost projekta, ali projekt prispeva k uresničevanju cilja. Rezultati projekta morajo slediti aktivnostim.
2.8 Ciljne skupine	Vpišite katere ciljne skupine boste vključili v projekt in ocenjeno število.	Priporočamo, da v projekt v kolikor je mogoče oz. smiselno vključite ranljive ciljne skupine: ženske, mlade, brezposelne, podzaposlene starejše od 40 let.
2.9 Trajnost projekta	Zaželeni so kombinirani projekti, ki vključujejo manjše investicije in s tem prispevajo k ohranjanju trajnosti projekta.	
2.10 Indikatorji projekta	Indikatorji projekta morajo biti merljivi, dokazljivi in zastavljeni tako, da bodo odražali uresničitve zastavljenih ciljev in rezultatov projekta.	Indikatorji so tisti kazalci s katerimi se lahko meri in dokazuje doseganje rezultatov in posredno uresničitve ciljev. Predvsem je pomembno določiti začetno stanje pred začetkom izvajanja projekta in končno stanje po zaključku projekta.
2.11 Potrebna investicijska vlaganja	Navedite dokumente, ki jih morate pridobiti pred izvedbo investicije oz. s katerimi dokumenti že razpolagate (št. dokumenta, datum)	Z investicijami investitor ne more začeti preden pridobi vso potrebno dokumentacijo za izgradnjo.
2.12 Vpliv na okolje	Navedite v kolikšni meri realizacija projekta izboljšuje naravno okolje, pozitivni vpliv na stanje v okolju (tudi z vidika sociale, družbeno-ekonomskih odnosov...).	
3. čas izvajanja projekta		
3.1 Začetek projekta	Navede se mesec in leto začetka projekta. Upravičeni	Upoštevajte roke za odločitev o izboru s strani LAS.

	bodo stroški nastali po 01.01.2010.	
3.2 Zaključek projekta	Navede se mesec in leto zaključka projekta ter čas trajanja projekta v mesecih,	Obdobje izvajanja projektov je n +2. Priporočena dolžina projektov je do 18 mesecev.
4. stroškovni del prijavnice		
4.1 Tip projekta	Vnesite v kolikšnem odstotku je projekt profiten oz. profiten. Stopnja sofinanciranja projekta iz sredstev LEADER je odvisna od profitnosti projekta.	Pri ugotavljanju profitnosti projekta upoštevajte poglavje 2.9.
4.2 Sumarni stroškovni načrt		Pri oblikovanju sumarnega stroškovnega načrta upoštevajte poglavje 2.7
4.3 Povzetek finančnih podatkov o projektu	Viri financiranja upravičenih stroškov: 1. Znesek in % upravičenih stroškov (upoštevajte tip projekta in maksimalno možno višino sofinanciranja iz sredstev LEADER. 2. Sredstva LAS DBK – sredstva lokalnih skupnosti, ki jih te v posameznem letu namenjajo za izvajanje pristopa LEADER. 3. Lastna sredstva – so lastna udeležba prijaviteljev v projektu (obvezno upoštevajte poglavje 2.9.3)	Projekti z višjo lastno udeležbo partnerjev in prijavitelj bodo imeli prednost pri odobritvi sofinanciranja iz sredstev LEADER.
5. podpisi prijavitelja in projektnih partnerjev ter datum oddaje vloge		
5.1 Podpis in žig prijavitelja	Vnesite naziv prijavitelja, ime in priimek odgovorne osebe, podpis in žig	
5.2 Podpis in žig partnerja	Vnesite naziv partnerja, ime in priimek odgovorne osebe, podpis in žig	
5.3 Datum oddaje vloge	Vnesite datum in kraj oddaje vloge	

Navodila za pripravo **Obrazca II. Faza** bodo objavljena skupaj z obrazcem za izdelavo idejnega predloga projekta **II. Faza**. Idejni predloga projekta **II. faza** bo dopolnjeval prvotnega v stroškovni razdelavi projekta.

4.6 Predložitev vloge

Vlogo predložite v 1 tiskanem izvodu in 1 elektronski verziji (na CD-ju). Tiskani izvirnik vloge in elektronska verzija vloge na CD-ju mora biti identična, v nasprotnem primeru se upošteva tiskana verzija vloge.

Prosimo, da se držite rokov za prijavo, saj bo LAS upošteval le vloge, ki bodo prispele v predvidenem roku, in sicer:

- priporočeno po pošti vključno do 06.09.2010 ali
- osebno v pisarno Razvojnega centra Novo mesto d.o.o., Ljubljanska cesta 26, 8000 Novo mesto, 06.09.2010, do 12.00 ure.

Vodilni partner mora vlogo posredovati na naslov:

Razvojni center Novo mesto d.o.o.
Ljubljanska cesta 26
8000 Novo mesto

s pripisom: **Ne odpiraj – vloga LAS DBK 2011 (I. faza izbora)**

Primer ovojnice:

Naziv in naslov pošiljatelja

RAZVOJNI CENTER NOVO MESTO d.o.o.
Ljubljanska cesta 26
8000 NOVO MESTO

Ne odpiraj – vloga LAS DBK 2011 (I. faza izbora)

LAS si pridržuje pravico, da:

- v kolikor podatki o prijaviteljih in partnerjih niso dosegljivi v javnih evidencah, od prijaviteljev/partnerjev zahteva dokazila kot so: dokazila o registraciji, statut...
- v II. fazi izbora (v evalvacije popolnih prijavnic) ne potrdi vseh projektov, ki so bili najbolj ocenjeni na I. stopnji,
- ne odobri maksimalne možne višine sofinanciranja,
- spremeni določbe javnega poziva, navodil in osnutka pogodbe skladno z morebitnimi dodatnimi navodili MKGP (sprememba Uredbe o programu razvoja podeželja Republike Slovenije) in sklepi organov LAS.

4.7 Izbira projektov (dvofazni postopek izbora) in prijava na II. fazo izbora

Izbir projektov bo potekal v II. fazah. Postopek izbora bo potekal na sledeč način:

Faze	Pojasnila
I. faza: Zbiranje projektnih predlogov	Strokovna komisija LAS projektne predloge oceni po merilih za ocenjevanje vlog.
Ocena projektih predlogov	Sklep o izboru ocenjenih projektov (prehod v II. fazo).
II. faza: Izpolnitev končne prijavnice in izbor projektov	Nosilce (prijavitelje projektov) v I. fazi najbolj ocenjenih projektnih predlogov bo LAS pozvala, da vstopijo v II. fazo izbora ter pripravijo popolno vlogo v rokih, ki jih določi LAS.
Ocena projektov in končni izbor	Sklep o izboru projektov: pogodbe z dobitniki.

LAS prijavitelje, ki so jim bili odobreni projekti obvesti s sklepom. Prijavitelji morajo za II. fazo izpolniti obrazec Idejni predlog projekta za LAS Dolenjska in Bela krajina – prijava na II. fazo izbora. Prijavitelji morajo v roku, ki ga določi LAS predložiti končno vlogo.

Vlogo prijavitelj predloži v 1 tiskanem izvodu in 1 elektronski verziji (na CD-ju). Tiskani izvornik vloge in elektronska verzija vloge na CD-ju morata biti identična, v nasprotnem primeru se upošteva tiskana verzija vloge.

Prosimo, da se držite rokov za prijavo, saj bo LAS upošteval le vloge, ki bodo prispele v roku določenem v sklepu o izboru projektov za prehod v II. fazo.

Vodilni partner mora vlogo posredovati na naslov:

Razvojni center Novo mesto d.o.o.
Ljubljanska cesta 26
8000 Novo mesto

s pripisom: **Ne odpiraj – vloga LAS DBK 2011 I. faza izbora**

Primer ovojnice:

Naziv in naslov pošiljatelja

RAZVOJNI CENTER NOVO MESTO d.o.o.
 Ljubljanska cesta 26
 8000 NOVO MESTO

Ne odpiraj – vloga LAS DBK 2011 I. faza izbora

4.8 Merila za ocenjevanje vlog za prehod v II. fazo

Ocenjevanje projektov v I. faze bo zajemalo:

Vrsta preverjanja/ Ocenjevanja	Opombe	Dopolnitve
1. Administrativna ustreznost in upravičenost	Preveri se popolnost predložene dokumentacije in upravičenost.	Prijavitelje se po e-pošti pozove k dopolnitvi vloge. Prijavitelji so dolžni v roku predlaganem v sporočilu dopolniti vlogo. Če vloge ne dopolnijo v roku, se vloga zavrže.
2. Ocenjevanje kakovosti projektnih predlogov na podlagi meril za izbor projektov	Oceni se skladnost vsebin, predloženih financ, ciljev, aktivnosti, rezultatov z vizijo in cilji LAS.	Prijavitelje se po e-pošti lahko pozove k dodatnim pojasnilom vloge. Prijavitelji so dolžni posredovati dopolnila v roku opredeljenim v sklepu. Če dopolnitev ne posredujejo v roku, se vloga zavrže.

ADMINISTRATIVNA USTREZNO IN UPRAVIČENOST – ADMINISTRATIVNA MERILA

Vrsta preverjanja ocenjevanja		Opombe
1. Ovojnica je pravilno označena (prijavitelj, oznaka ne odpiraj, naslovnik)	Da/ne	Če ne, zavriniti
2. Prijava je prispela v rokih določenih z javnim povabilom	Da/ne	Če ne, zavriniti
3. Vloga je predložena v 1 tiskanem izvorniku in v elektronski obliki	Da/ne	Če ne, zavriniti
4. Elektronska verzija je enaka izvorniku	Da/ne	Če ne, zavriniti
5. Vloga je popolna: Prijavnica (vsebinski in finančni del) je v celoti izpolnjena in podpisana (izvirnik)	Da/ne	Če ne, zavriniti
6. Projekt se začne/zaključi v rokih predvidenih z javnim povabilom	Da/ne	Če ne, zavriniti
7. Projekt se izvaja na območju LAS	Da/ne	Če ne, zavriniti

OBVEZNI POGOJI:

OBVEZNI POGOJI	DA	NE
----------------	----	----

1.	Projekt je v skladu z strateškimi razvojnimi pobudami na lokalni, nacionalni in EU ravni		
2.	Projekt je v skladu z lokalno razvojno strategijo		
3.	Projekt je izdelan v skladu z razpisnimi pogoji		
4.	Projekt se še ni začel izvajati		
5.	Prijavitelj izpolnjuje ekonomsko-finančne pogoje oz. sposobnosti ponudnika		
6.	Prijavitelj izpolnjuje tehnične in kadrovske pogoje za izvedbo projekta		

Prijavitelj oz. projekt mora izpolnjevati vse pogoje. V primeru odstopanja se ne uvrsti v nadaljnjo ocenjevanje.

MERILA KRITERIJI ZA IZBOR PROJEKTOV:

	MERILA	
1.	INOVATIVNOST	
1.1	Realizacija projekta omogoča ustvarjanje nove dodane vrednosti v okolju	10
1.2	Realizacija projekta izboljšuje obstoječe stanje v okolju	5
1.3	Projekt ohranja obstoječe stanje v okolju	0
2.	ENAKOMEREN RAZVOJ CELOTNEGA OBMOČJA LAS	
2.1	Realizacija projekta prispeva k skladnemu razvoju na širšem območju LAS (na območju vsaj 10 lokalnih skupnosti znotraj LAS)	15
2.2	Realizacija projekta prispeva k skladnemu razvoju na ožjem območju LAS (na območju vsaj 3 lokalnih skupnosti znotraj LAS)	10
2.3	Realizacija projekta prispeva k skladnemu razvoju določene lokalne skupnosti	0
3.	PARTNERSTVO V PROJEKTU	
3.1	V projektu poleg nosilca sodelujejo najmanj 3 partnerji (z upoštevanjem 4. načel partnerskega sodelovanja)	10
3.2	V projektu poleg nosilca sodelujeta še najmanj 1 partner (z upoštevanjem 4. načel partnerskega sodelovanja)	5

3.3	V projektu sodeluje samo nosilec, brez partnerja	0
4.	TRAJNOST PROJEKTA	
4.1	Z realizacijo projekta bodo ustvarjeni pogoji za nadaljnje izvajanje aktivnosti projekta in razvoj novih projektov (skupni prostori, skupna oprema, razviti novi produkti namenjeni trženju, oblikovanje nove zbirke namenjene za popestritev turistične ponudbe...).	10
4.2	Z realizacijo projekta bodo ustvarjeni pogoji za nadaljnje izvajanje aktivnosti projekta (brošure, propagandni material, CD....).	5
4.3	Projekt je namenjen osveščanju in izobraževanju javnosti.	0
5.	PRENOSLJIVOST PROJEKTA	
5.1	Projekt zanimiv za prenos na druga območja zunaj LAS	5
5.2	Projekt zanimiv za prenos na druga območja znotraj LAS	3
5.3	Projekt zanimiv le za ožje območje LAS (znotraj 3 lokalnih skupnosti)	0
6.	EKONOMSKA IN DRUŽBENA UPRAVIČENOST	
6.1	Nosilec projekta je izhaja iz ekonomskega sektorja.	10
6.2	Vsaj eden od partnerjev izhaja iz ekonomskega sektorja in ustreza 4 načelom skupnega sodelovanja (skupno načrtovanje, skupno izvajanje, skupno osebje, skupno financiranje)	5
6.3	V projekt ni vključenega ekonomskega sektorja	0
7.	FINANCIRANJE	
7.1	Finančna konstrukcija projekta predvideva nad 40,1% lastnih sredstev v projektu	10
7.2	Finančna konstrukcija projekta predvideva nad 30,1% lastnih sredstev v projektu	5
7.3	Finančna konstrukcija projekta predvideva do 30% lastnih sredstev v projektu	3
8.	UPRAVLJANJE PROJEKTA	
8.1	Projektni vodja je sodeloval vsaj pri enem partnerskem projektu sofinanciranem iz sredstev strukturnih skladov ali kohezijskega sklada EU kot vodilni partner	10
8.2	Projektni vodja ima izkušnje pri pripravi in izvajanju projektov sofinanciranih iz strukturnih skladov ali kohezijskega sklada EU.	5

8.3	Nosilec projekta nima izkušenj z vodenjem projektov sofinanciranih iz sredstev EU.	0
9.	ENAKE MOŽNOSTI	
9.1	Projekt predvideva vključenost žensk, mladih in vsaj 1 marginalne skupine kot posebnih ciljnih skupin za izvedbo projekta	5
9.2	Projekt predvideva vključenost žensk in mladih kot posebnih ciljnih skupin za izvedbo projekta	3
9.3	Projekt ne predvideva vključenost žensk in mladih kot posebnih ciljnih skupin za izvedbo projekta	0
10.	ODPIRANJE NOVIH DELOVNIH MEST	
10.1	Projekt jasno utemeljuje ustvarjanje vsaj 1 delovnega mesta	10
10.2	Iz projekta je razvidna možnost ustvarjanja vsaj 1 delovnega mesta	5
10.3	Projekt ne predvideva možnosti ustvarjanja novega delovnega mesta	0
11.	VPLIV NA OKOLJE	
11.1	Projekt prispeva k izboljšanju okolja	5
11.2	Projekt ne vpliva negativno na okolje	3
11.3	Iz opisa projekta ni razviden vpliv na okolje	0
	SKUPAJ	100

Maksimalno število možnih točk je 100. Prag števila točk, nad katerim bo odobreno sofinanciranje, je 50 ali več točk. Projekt, ki bo pridobil manj kot 50 točk ne more pridobiti neposredne subvencije.

V kolikor se bo končanem ocenjevanju izkazalo, da skupna vrednost pričakovanega sofinanciranja projektov, ki so dosegli prag števila točk presega razpoložljiva sredstva, bodo sredstva razdeljena glede na višino doseženih točk – prednost pri dodelitvi bodo imeli projekti z višjim številom točka.

V primeru enakega števila točk imajo prednost projekti, ki so pridobili več točk pri merilu 1. Inovativnost, nato pri merilu 2. Enakomeren razvoj celotnega območja LAS, nato merilu 3. Partnerstvo v projektu 4. Trajnost projekta.

4.9 Sklepanje pogodb

LAS pred končno odločitvijo o odobritvi/zavrnitvi projekta v II. fazi izbora določi dodatne pogoje, ki jih morajo prijavitelji/projektne partnerje izpolniti

pred odobritvijo projekta. V tem primeru se bo LAS pogajal s prijaviteljem projekta.

LAS podpiše pogodbo z dobitnikom šele, ko LAS s strani MKGP prejem sklep - odločbo o potrditvi s sklepom LAS izbranih projektov LAS zapisanih v izvedbenem načrtu LAS.

Vodilni partner mora po odobritvi projekta in sklenitvi pogodbe z LAS skleniti (podpisati) posebno pogodbo s partnerji, v kateri so določene pravice in obveznosti partnerjev. Kopijo te pogodbe vodilni partner predloži LAS.

4.10 Javna objava rezultatov javnih pozivov

LAS bo skladno z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja in zakonom o varstvu osebnih podatkov objavil naslednje informacije o dobitnikih in projektih (velja za vse vrste medijev – vključno z internetom):

- ime vodilnega partnerja in njegovih projektnih partnerjev,
- povzetek projekta (cilji, aktivnosti, rezultati),
- višino odobrenega zneska sofinanciranja ter stopnja sofinanciranja skupnih upravičenih stroškov projekta, ki ga sofinancirajo EU, LEADER in LAS DBK,
- geografska lokacija projekta,
- druge informacije, o kateri se LAS dogovori z vodilnim partnerjem.

5 NAVODILA ZA IZVAJANJE PROJEKTOV

5.1 Ključne odgovornosti vodilnega partnerja in projektnih partnerjev

V primeru, da v projektu sodeluje več partnerjev je vodilni partner:

- na podlagi pogodbe z LAS dolžen skleniti pogodbo s projektnimi partnerji, s katero partnerji določijo medsebojne pravice in obveznosti,
- odgovarja lokalni akcijski skupini, da bodo njegovi partnerji izpolnjevali svoje obveznosti iz te pogodbe.

5.2 Finančno upravljanje projekta

Vodilni partner v projektu in partnerji v projektu morajo voditi ločeno računovodsko evidenco za projekt – stroškovni nosilec. Vsak partner mora zagotoviti revizijsko sled: hraniti mora vse dokumente povezane s projektom (originale) ter pri izboru zunanjih izvajalcev upoštevati Zakon o javnem naročanju in navodila LAS (označevanje naročilnic, navedba naziva projekta za izvedbo katerega je bil izstavljen račun...). Za vse izdatke, ki jih bo sofinanciral LAS je potrebno dokazati, da so dejansko nastali, bili plačani in so potrebni za izvedbo projekta.

5.3 Poročanje, spremljanje in kontrola upravičenosti stroškov

Pri poročanju mora vodilni partner dosledno upoštevati Navodila za izdelavo zahtevkov za izplačilo sredstev iz ukrepov LEADER. Zahtevek za izplačilo sredstev lahko izdela in vloži prijavitelj projekta, ko je projekt ali faza v celoti zaključen in računi v celoti poplačani. Prijavitelj mora paziti, da je projekt oz. faza projekta za katerega vlaga zahtevek izvedena tako kot je opredeljeno že v Idejnem predlogu projekta za LAS Dolenjska in Bela krajina oz. v pogodbi podpisani med LAS Dolenjska in Bela krajina in prijaviteljem. Prijavitelj mora pri izstavitvi zahtevka upoštevati planirane termine in višino stroškov, ki jih bo uveljavljal v zahtevku. Izpolnjen zahtevek z vsemi prilogami:

- potrjen seznam in višino zneska upravičenih stroškov, podpisan s strani nosilca projekta,
- poročilo o zaključku projekta ali njegove faze, podpisano s strani nosilca projekta,
- originalne račune z dokazili o njihovem plačilu,
- za uveljavljanje stroškov delo zaposlenih na projektu pri prijavitelju/partnerju mora predložiti naslednja dokazila:
 - kopijo pogodbe o zaposlitvi (pri prvem poročilu)
 - časovnice o opravljenem delu za osebe na projektu,
 - izračun in izjavo prijavitelja/partnerja o izplačilu zaposlenim, ki delajo na projektu,
 - dokazilo o izplačilu plač (REK1 obrazec).
- kopije pogodb z izbranimi zunanjimi izvajalci, če obstajajo (pri avtorskih pogodbah in podjemnih pogodbah individualni obračun za vsakega posameznika in REK 2 obrazec),
- kopije pogodb med nosilcem projekta in LAS, če obstajajo,
- originalnečasne in končne gradbene situacije če obstajajo, in originalna dokazila o njihovem plačilu,
- druga dokazila, zahtevana s strani LAS Dolenjska in Bela krajina.

Zahtevek z vsemi dokazili mora prijavitelj projekta dostaviti v pregled in kontrolo LAS Dolenjska in Bela krajina, organu upravljanja Razvojnemu centru Novo mesto, 15. dni pred predložitvijo zahtevka na Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano oz. tako kot je opredeljeno v pogodbi podpisani med LAS DBK in nosilcem projekta.

Prijavitelj projekta pred potrditvijo zahtevka s strani LAS Dolenjska in Bela krajina, ne sme pošiljati na Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, saj bo v tem primeru zahtevek zavržen.

Potrjene zahtevke bo LAS Dolenjska in Bela krajina poslala na MKGP.

Kontrola s strani LAS zajema: administrativne, tehnične in fizične vidike projekta. Opravi se administrativno preverjanje vsakega zahtevka za povračilo sredstev (vključuje navezavo na vsebino oz. povezanost s cilji, aktivnostmi in rezultati projekta). LAS lahko opravi tudi pregled na kraju samem. Po odobritvi zahtevkov za posamezen projekt LAS povrne del upravičenih stroškov projekta.

Pri izstavitvi zahtevka obvezno upoštevajte Navodila za izdelavo zahtevkov za izplačilo sredstev iz ukrepov LEADER. Navodila so objavljena na spletni strani Ministrstva za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano

http://www.mkgp.gov.si/fileadmin/mkgp.gov.si/pageuploads/saSSo/PRP_2007-2013/2008_ukrepi_PRP/PRP_julij08/LEADER/Navodila_za_vlaganje_zahtevnikov.pdf.

5.4 Promocija sofinancerjev, projekta in njegovih rezultatov

Promocija je sestavni obvezni del vsakega projekta. Pri planiranju promocijskih aktivnosti upoštevajte načelo ekonomičnosti in načelo doseganja ciljnih skupin.

Vodilni partner/partnerji v projektu morajo pri promocijskih aktivnostih obvezno:

- Upoštevati Priročnik za obveščanje javnosti in označevanje projektov v okviru Programa razvoja podeželja Republike Slovenija za obdobje 2007 – 2013 ter
- Navajati sofinancerje projekta: EU, MKGP, LAS in posamezne sofinancerje, ki bodo razvidni iz pogodbe med LAS in vodilnim partnerjem projekta.

POMEMBNO

Priročnik za obveščanje javnosti in označevanje projektov v okviru programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007 – 2013 je objavljen na spletni strani Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

5.5 Sprememba projekta

V kolikor v času trajanja projekta projektni partnerji ugotovijo, da je potrebno zaradi v projektu predvidenih ciljev in rezultatov prerazporediti naloge med partnerji, spremeniti trajanje projekta, kar ...posledično vpliva na stroškovni načrt projekta, so dolžni navedena dejstva z obrazložitvijo sprememb sporočiti LAS na posebnem obrazcu. LAS mora za takšno spremembo pridobiti soglasje s strani MKGP. Po pridobitvi mnenja s strani MKGP LAS o tem obvesti prijavitelja projekta. Šele po odobritvi spremembe projekta se aktivnosti v projektu lahko nadaljujejo po spremenjenem vsebinskim, časovnim in finančnem planu. Navodila za prijavo spremembe projekta bo pripravil LAS.

5.6 Zaključek projekta in obveznosti po zaključku projekta

Po zaključku projekta in predložitvi zaključnega poročila upravičenca (vodilnega partnerja in projektni partnerji) so projektni partnerji dolžni upoštevati naslednje:

	Pojasnilo
Uporaba predmetov	Predmet sofinanciranja iz dodeljenih sredstev LAS mora

sofinanciranja iz sredstev LAS	ostati v lasti in uporabi vodilnega partnerja in partnerjev v projektu najmanj 5 let po zaključku projekta. Prav tako se ne sme uporabljati v nasprotju z namenom dodeljenih sredstev.
Hranjenje dokumentacije	Vodilni partner/projektni partner mora hraniti in na zahtevo predložiti vsa dokazila in rezultate projekta kot so: vabila, seznam udeležencev, vzorci gradiv, ki so bili razdeljeni udeležencem, fotografije, bošure, publikacije, glasila, študije, analize, oprema, popis izvedenih del, dokazila o izboru zunanjih izvajalcev, dokazila o plačilu...LAS ima pravico tudi fizično preveriti stanje na projektu na terenu. Vso dokumentacijo prejemniki sredstev LAS hranijo 5 let od dneva zadnjega izplačila sredstev.
Dostop do dokumentacije in vpogled	Upravičenci so dolžni delavcem LAS, MKGP, ARSKTRP, pooblaščenim delavcem organov Evropske skupnosti ter drugim pristojnim organom omogočiti dostop do dokumentacije o projektu in vpogled vanjo.
Neupravičena poraba sredstev LAS	Če LAS ugotovi, da je prijavitelj/projektni partner sredstva za projekt iz javnega povabila LAS pridobil nezakonito ali na podlagi lažnih podatkov ali lažnih izjav, ali pa da je sredstva porabil nenamensko oziroma dela niso bila opravljena v skladu z obveznostmi ali določbami javnega poziva, navodil ali pogodbo z LAS, mora sredstva na podlagi odločbe vrniti LAS. Posledično še 2 leti po prejemu odločbe za vračilo sredstev ter vrnitve vseh pridobljenih sredstev, skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi, partnerji niso upravičeni do sofinanciranja iz sredstev LAS.